

STORTINGET

Innst. 98 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:4 S (2025–2026)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Grunde Almeland, Guri Melby og Abid Raja om en konkret handlingsplan for naturen

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en konkret og forpliktende handlingsplan for naturmangfold som viser hvordan Norge skal nå målene i naturavtalen.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Komiteen har i brev av 23. oktober 2025 til Klima- og miljødepartementet ved statsråd Andreas Bjelland Eriksen bedt om en vurdering av forslaget. Statsrådets uttalelse følger av vedlagte brev av 3. november 2025. Komiteen inviterte til skriftlig høring i saken og mottok 11 høringsinnspill innen høringsfristen. Sakens dokumenter, inkludert høringsinnspill, er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Anne Hagenborg, lederen Mani Hussaini, Christoffer Emberland Håland, Linda Monsen Merkesdal og Torbjørn Vereide, fra Fremskrittspartiet, Kristoffer Sivertsen, Rikard Spets, Morten Stordalen og Tor Mikkel Wara, fra Høyre, Kari Sofie Bjørnsen og Aleksander Stokkebø, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Senterpartiet, Maren Grøthe, fra Rødt, Sofie Marhaug, fra Miljøpartiet De Grønne, Frøya Skjold Sjursæther, og fra Venstre, Marit Veia, viser til at forslagsstillerne foreslår å be regjeringen legge frem en konkret og forpliktende handlingsplan for naturmangfold som viser hvordan Norge skal nå målene i naturavtalen. Komiteen vil understreke at bærekraftig forvaltning av naturen som hindrer svekkelse av økosystemenes produksjonsevne, er en sentral oppgave for myndighetene. Komiteen vil understreke at naturmangfoldet også har en viktig egenverdi.

Komiteen viser til naturavtalen, som ble inngått i Montreal under COP15 i desember 2022. Avtalen består av 23 mål som beskriver hvordan verden skal håndtere og begrense den globale naturkrisen innen 2030. Avtalen slår blant annet fast at man globalt skal verne og bevare 30 pst. av hav- og landområder, restaurere 30 pst. av ødelagt natur og stanse utryddelsen av arter. Komiteen har merket seg at en viktig forpliktelse i naturavtalen er at alle medlemsland skal legge frem nasjonale handlingsplaner som viser hvordan de globale målene skal nås.

Komiteen viser til at Meld. St. 35 (2023–2024) Bærekraftig bruk og bevaring av natur, og stortingsbehandlingen av denne utgjør Norges svar på forpliktelsen om å legge frem en nasjonal handlingsplan. Komiteen mener det vil være behov for at norsk naturpolitikk videreutvikles med nye tiltak for å levere på forpliktelsene i naturavtalen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen høsten 2024 la fram Meld. St. 35 (2023–2024) Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold (naturmeldingen). Meldingen fikk bred tilslutning i Stortinget.

I stortingsmeldingen la regjeringen fram Norges nye handlingsplan for naturmangfold. Handlingsplanen er en oppfølging av de globale målene for naturmangfold (naturavtalen) som ble vedtatt i desember 2022. Stortingsmeldingen gir også retning for Norges arbeid med naturforvaltning og naturmangfold i årene fremover, og vil slik legge til rette for at vi kan møte våre utfordringer og behov. Målene, tiltakene og virkemidlene som beskrives i meldingen, skal sørge for at vi forvalter naturmangfoldet i Norge bærekraftig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener naturmeldingen viser hvordan regjeringens politikk vil bidra til å nå både nasjonale mål og de globale målene i naturavtalen, herunder en rekke grep som skal bidra til at samfunnets bruk av natur skjer på en bærekraftig måte.

Disse medlemmer viser til at regjeringen hvert fjerde år legger frem en egen oversikt til Stortinget over status, måloppnåelse og tiltakene som gjennomføres ved norsk handlingsplan for naturmangfold. Oversikten skal blant annet bygge på de etablerte prosessene knyttet til meny av tiltak og naturregnskap. Disse medlemmer viser til klima- og miljøministerens svarbrev til energi- og miljøkomiteen av 3. november 2025, der han skriver at han tar sikte på at den første regelmessige oversikten fremmes for Stortinget i løpet av høsten 2027.

Disse medlemmer viser også til at klima- og miljøministeren i samme brev skriver at Klima- og miljødepartementet også er godt i gang med utviklingen av et nasjonalt naturregnskap. Naturregnskapet vil bidra til et bedre kunnskapsgrunnlag når det skal treffes beslutninger om forvaltningen av naturmangfoldet fremover. Første versjon av det nasjonale naturregnskapet skal være klar i løpet av 2026.

Disse medlemmer viser videre til at klima- og miljøministeren 16. desember 2025 lanserte kart over grå arealer. Kartet skal gjøre det lettere å få en oversikt over allerede nedbygde områder og blir et viktig verktøy for å bedre kunne ta vare på norsk natur.

Bare omtrent ett år siden naturmeldingen ble lagt frem, mener disse medlemmer det er viktigere at vi bruker ressursene på å følge opp naturpolitikken som Stortinget har sluttet seg til, enn at det fremmes en ny stortingsmelding nå.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til naturmeldingen (Meld. St. 35 (2023–2024)) som ble lagt frem 27. september 2024, og behandlingen i Stortinget av denne. Det ble påpekt fra flere, deriblant Høyre og Venstre, at meldingen var for lite konkret. Disse medlemmer viser til at Høyre under arbeidet med naturmeldingen fremmet 13 egne forslag for bedre ivaretagelse av naturen. Selv om Meld. St. 35 (2023–2024) hadde sine svakheter, er arbeidet med oppfølging av denne fra regjeringens side i gang. Disse medlemmer er opptatt av resultater og at den meldingen Stortinget ganske nylig behandlet, blir fulgt opp. Venstres representantforslag har gode intensjoner, men disse medlemmer er bekymret for at det blir mye arbeid med ytterligere planer når arbeidet heller bør rettes mot konkrete tiltak innen naturpolitikken. Disse medlemmer mener at et av de største hindrene for god naturforvaltning er mangel på oversikt, og mener at regjeringen må prioritere innsatsen for å kartlegge norsk natur og støtte kommunene til å oppdatere egne arealplaner. For å kompensere og restaurere natur trengs det gode oversikter nasjonalt og regionalt slik at arbeidet med naturrestaurering blir mest mulig effektivt. Disse medlemmer mener regjeringen bør vurdere om den første versjonen av det nasjonale naturregnskapet kan være klar i første halvdel av 2026.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre viser til at en sentral forpliktelse i naturavtalen er at alle medlemsland skal legge frem nasjonale handlingsplaner som viser hvordan de globale målene skal nås. Naturmeldingen (Meld. St. 35 (2023–2024)) var regjeringens forsøk på å innfri denne forpliktelsen. Disse medlemmer påpeker at stortingsmeldingen likevel ikke inneholdt en konkret plan for hvordan Norge skal klare å oppfylle naturavtalen. Derfor gjenstår det for regjeringen å legge frem en nasjonal handlingsplan i tråd med naturavtalen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en konkret og forpliktende handlingsplan for naturmangfold som viser hvordan Norge skal nå målene i naturavtalen.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til at Rødt endte opp med å stemme mot Meld. St. 35 (2023–2024) Bærekraftig bruk og bevaring av natur, fordi denne meldingen innførte et nytt forvaltningsprinsipp om at hensynet til forsvar, kraftlinjer, fornybar kraftproduksjon

og digitalinfrastruktur kan vektes tyngre enn hensynet til naturmangfoldet i utbyggingssaker. Dette medlem mener et slikt forvaltningsprinsipp svekker naturens stilling snarere enn å styrke den.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen legge frem en konkret og forpliktende handlingsplan for naturmangfold som viser hvordan Norge skal nå målene i naturavtalen.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Senterpartiet.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:4 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Grunde Almeland, Guri Melby og Abid Raja om en konkret handlingsplan for naturen – vedtas ikke.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 29. januar 2026

Mani Hussaini

leder

Frøya Skjold Sjursæther

ordfører

Statsråden

Stortinget, Energi- og miljøkomiteen
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/3906-

Dato
3. november 2025

Svar på dokument 8:4 S (2025–2026) om en konkret handlingsplan for naturen

Jeg takker stortingsrepresentantene for engasjementet og for å løfte viktige spørsmål om naturforvaltning og Norges rolle i å nå globale miljømål. Regjeringen deler ambisjonen om å styrke innsatsen for naturmangfold og sikre en bærekraftig forvaltning av våre naturressurser.

Regjeringen la høsten 2024 frem Meld. St. 35 (2023–2024) *Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold* (naturmeldingen). Ved Stortingets behandling av meldingen ble det ikke fattet vedtak som endrer eller avviser meldingens innhold.

Naturmeldingen viser hvordan regjeringens politikk vil bidra til å nå nasjonale mål og de globale målene i naturavtalen, herunder en rekke grep som skal bidra til at samfunnets bruk av natur skjer på en bærekraftig måte. Blant annet presenteres Norges nasjonale bidrag til hvert av de 23 globale målene i naturavtalen.

Blant de sentrale grepene i naturmeldingen, er etablering av en mer systematisk og helhetlig forvaltning på naturområdet. Mål 14 i naturavtalen er viktig i denne sammenheng, og handler om å integrere hensynet til naturmangfold i ulike prosesser, på tvers av sektorer og myndighetsnivåer. For å følge opp dette, skal vi i Norge hvert fjerde år legge frem en egen oversikt til Stortinget over status, måloppnåelse og tiltakene som gjennomføres ved norsk handlingsplan for naturmangfold. Oversikten skal blant annet bygge på de etablerte prosessene knyttet til *meny av tiltak* og *naturregnskap*. Jeg tar sikte på at den første regelmessige oversikten fremmes i løpet av høsten 2027. At det hvert fjerde år legges frem slik oversikt, mener jeg vil gi grunnlag for en mer treffsikker og kontinuerlig innsats for å

bedre naturforvaltningen og nå fastsatte mål, og vil også bidra til at arbeidet med bevaring og bærekraftig bruk av naturen forankres bredt og gi rom for langsiktighet i naturpolitikken.

Sett i sammenheng med dette, har vi også startet arbeidet med å etablere menyer av tiltak for de ulike økosystemene på land. I arbeidet med menyer av tiltak vil regjeringen ta stilling til tiltak som bidrar til å opprettholde et mangfold av økosystemer i god økologisk tilstand. Først ut var en meny av tiltak for økosystemet skog, som ble presentert i naturmeldingen. Vi vil nå bruke erfaringene fra dette arbeidet til å etablere tilsvarende menyer av tiltak for hovedøkosystemene fjell og kulturlandskap og åpent lavland.

Vi er også godt i gang med utviklingen av et nasjonalt naturregnskap. Naturregnskapet vil gi oversikt over økosystemenes utbredelse, tilstanden de er i og økosystemtjenestene de gir samfunnet. Det vil bidra til et bedre kunnskapsgrunnlag når det skal treffes beslutninger om forvaltningen av naturmangfoldet fremover. Første versjon av det nasjonale naturregnskapet skal være klar i løpet av 2026. Det nasjonale regnskapet vil imidlertid ikke gi alle svar på lokalt nivå. Derfor veileder Miljødirektoratet og legger til rette for bruk av naturregnskap på kommunalt og regionalt nivå.

Det er omtrent ett år siden naturmeldingen ble lagt frem, og vi arbeider hver dag aktivt med å gjennomføre tiltak og andre oppfølgingspunkter. Jeg mener det er viktigere at vi bruker ressursene på å følge opp naturpolitikken som Stortinget har sluttet seg til, heller enn at vi skal fremme en ny melding nå.

Med hilsen

Andreas Bjelland Eriksen

